

۷۶- عنصر با گرفتن یا از دست دادن الکترون، به آرایش الکترونی گاز نجیب هم دوره خود می‌رسد.

۷۷- کدام موارد درباره «جدول تناوبی عناصرها» درست است؟
 ۱) Y^2+
 ۲) M^3
 ۳) D^2
 ۴) Z^4
 ۵) N^{16}
 ۶) Ar^{18}
 ۷) Cl^{17}
 ۸) Kr^{18}
 ۹) Ar^{18}
 ۱۰) Br^{18}
 ۱۱) Kr^{18}
 ۱۲) Ar^{18}

الف - تفاوت عدد اتمی قوی ترین نافلز گروه ۱۶ و قوی ترین فلز دوره ۶، برابر ۶ است.

ب - تفاوت عدد اتمی قوی ترین نافلز حامد دوره سوم و نخستین عنصر واپسۀ دوره چهارم، برابر ۵ است.

ج - شمار عنصرهای میان نخستین شبۀ فلز گروه ۱۶ و دومین شبۀ فلز گروه ۱۴ برابر عدد اتمی یک گاز نجیب جدول است.

د - مجموع اعداد کوانتمی اصلی و فرعی الکترون‌های ظرفیت نافلز مایع دوره چهارم، برابر با عدد اتمی یکی از عناصرهای گروه ۱۵ است.

$$\text{Ar}^{18} = 2 + 8 + 8 + 18 = 34 \quad \text{Cl}^{17} = 2 + 8 + 8 + 17 = 35 \quad \text{S}^{16} = 2 + 8 + 6 = 16 \quad \text{O}^{8} = 2 + 6 = 8$$

۱) «الف» و «ب» ۲) «الف» و «ج» ۳) «ب» و «د» ۴) «ج» و «د»

۷۸- اتم عنصر A، دارای ۱۲ الکترون در زیرلایه p است. اگر بیرونی ترین زیرلایه آن، ns باشد، کدام مورد درباره این عنصر، نادرست است؟

۱) محدود نمک‌های آن با عده‌های اکسایش مختلف، می‌تواند رنگی باشد.

۲) در اتم آن، شمار الکترون‌های $= 1$ ، می‌تواند با شمار الکترون‌های $= 2$ ، برابر باشد.

۳) فرمول شیمیایی ترکیب حاصل از واکنش آن با کلر، می‌تواند XCl_4 باشد.

۴) در اتم آن، شمار الکترون‌های $= 1$ ، می‌تواند دو برابر شمار الکترون‌های $= 2$ باشد.

(Na=۲۳, Al=۲۷, Ar=۴۰, Ca=۴۰:g.mol^{-۱})

۱) با توجه به جایگاه عناصر در جدول، جرم یک مول Zn^{2+} ، می‌تواند با تقریب خوبی، برابر با جرم یک مول Cu^{+} باشد.

۲) جرم یک مول اتم روبيديم، با تقریب خوبی، برابر با جرم یک مول از یون پایدار آن است.

۳) شمار اتم‌ها در یک مول سدیم، $= 575$ برابر شمار اتم‌ها در یک مول کلسیم است.

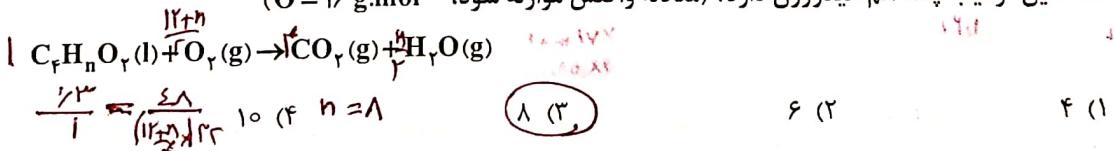
۴) جرم $1/5$ مول گاز آرگون، Ar^{36} از جرم $1/806 \times 10^{34}$ اتم آلومینیم است.

۵) اگر میانگین دمای هوای یک منطقه از سطح زمین، برابر 24°C باشد، در چه ارتفاعی با یکای کیلومتر، دمای هوای نسبت به سطح زمین، 8° درصد کاهش می‌یابد؟ (دمای هوای از ای هر کیلومتر ارتفاع، 6°C کاهش می‌یابد.)

۱) $1/6 \times 8^\circ = 1/6^\circ$ ۲) $1/4 \times 8^\circ = 1/4^\circ$ ۳) $1/8 \times 8^\circ = 1/8^\circ$ ۴) $1/16 \times 8^\circ = 1/16^\circ$

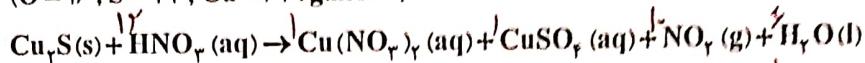
۶) اگر $3/5$ مول از ترکیبی با فرمول شیمیایی $\text{C}_x\text{H}_y\text{O}_z$ با ۴۸ گرم گاز اکسیژن (مطابق معادله زیر) واکنش کامل

دهد، این ترکیب چند اتم هیدروژن دارد؟ (معادله واکنش موازن شود، $\text{O} = 16 \text{ g.mol}^{-1}$)

۱) ۲ ۲) ۴ ۳) ۶ ۴) ۸

-۸۲ - درباره واکنش داده شده، پس از موازنۀ معادله آن، کدام مورد درست است؟

(۱) ضریب استوکیومتری فراورده طلایزی با ضریب استوکیومتری اسید، برابر است.

(۲) به ازای مصرف ۵۷۵ مول نمک، ۱۲۰ گرم نمک دارای سولفات، تشکیل می شود.

(۳) در این واکنش، تغییر عدد اکسایش میان، برابر با تغییر عدد اکسایش هیدروژن است.

(۴) اگر ۳۲ مول فراورده غیرگازی تشکیل شود، ۳۲ گرم واکنش دهنده جامد مصرف شده است.

-۸۳ - درباره ویژگی های مولکول های آمونیاک، کلروفرم، دی متیل اتر و هگزان، کدام موارد زیر درست است؟

الف - گشتاور دوقطبی تنها یک مولکول، برابر صفر است.

ب - در دمای اتاق، حالت فیزیکی تنها دو ماده، مایع است.

ج - اتم های جانبی در مولکول های آمونیاک و کلروفرم، بار جزئی منفی دارند.

د - در یک مولکول، قوی ترین نیروی جاذبه بین مولکولی، به وجود هیدروژن در ساختار آن وابسته است.

(۱) «الف» و «ب» (۲) «الف» و «ج» (۳) «ب» و «د» (۴) «ج» و «د»

-۸۴ - اگر در دمای معین، درصد جرمی محلول سیر شده از یک نمک، برابر ۲۵ باشد، در ۲۰۰ گرم آب مقطر، چند گرم از این نمک حل می شود و انحلال پذیری آن در این دما، چند گرم در ۱۰۰ آب است؟

(۱) ۵۰ و ۲۵ (۲) ۴۰ و ۲۰ (۳) ۵۰ و ۲۵ (۴) ۴۰ و ۲۵

-۸۵ - مخلوطی از دو ماده A و D در یک لوله آزمایش، به شدت هم زده و سپس هم زدن آنها متوقف می شود. A و D از

یکدیگر جدا شده و دو لایه مجزا تشکیل می دهند. اگر D در انتهای لوله و A، روی آن جای داشته باشد، کدام مورد درست است؟

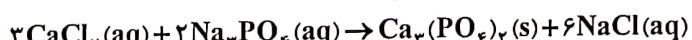
(۱) A می تواند یک محلول و D، حلal خالص آن باشد.

(۲) A و D می توانند دو حالت فیزیکی متفاوت داشته باشند.

(۳) A و D می توانند دو محلول آبی با حل شونده های متفاوت باشند.

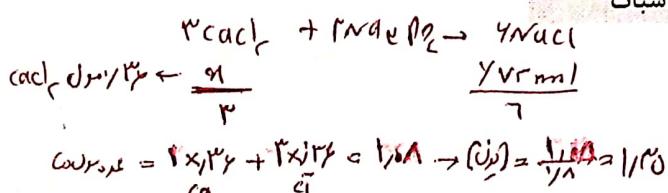
(۴) اگر جرم A و D، برابر باشد، حجم A به یقین، کمتر از حجم D است.

-۸۶ - اگر ۸۰۰ میلی لیتر محلول کلسیم کلرید، در واکنش کامل با ۱۲۰۰ میلی لیتر محلول Na_3PO_4 ، ۵۷۲ مول سدیم کلرید تشکیل دهد، مجموع غلظت مولی یون ها در محلول آغازی کلسیم کلرید، کدام است؟

(۱) ۰,۲۷ (۲) ۰,۵۴ (۳) ۰,۳۵ (۴) ۲,۷۰

محل انجام محاسبات

- ۸۷ فرمول مولکولی یک ترکیب آلی غیرحلقوی، مشابه فرمول مولکولی «هگزن» است. کدام مورد درباره ویژگی ساختاری این ترکیب، به یقین درست است؟

(۱) شمار پیوندهای دوگانه در زنجیره کربنی مولکول آن، برابر یک است.

(۲) شمار شاخه‌های فرعی در زنجیره کربنی مولکول آن، برابر صفر است.

(۳) شمار پیوندهای یگانه کربن - کربن در زنجیره کربنی، نصف شمار اتم‌های هیدروژن در مولکول آن است. C_7H_{12}

(۴) شمار پیوندهای کربن - هیدروژن در زنجیره کربنی، $\frac{1}{2}$ برابر شمار پیوندهای یگانه کربن - کربن در مولکول آن است.

- ۸۸ اگر درصد خلوص نوعی چربی و زغال‌سنگ، به ترتیب، برابر 80 و 50 درنظر گرفته شود، جرم زغال‌سنگ، چند

برابر جرم چربی باشد تا گرمای تولیدشده از سوختن چربی، دو برابر گرمای تولیدشده از سوختن زغال‌سنگ شود؟

(ارزش سوختی چربی و زغال‌سنگ، به ترتیب برابر 39 و 35 کیلوژول بر گرم است و ناخالصی‌ها، گرما آزاد نمی‌کنند.)

(۱) $0,52$ (۲) $0,26$ (۳) $2,08$ (۴) $1,04$

$$\frac{1}{2} \times 70 \times 30 = 1050$$

$$2 \times 35 \times 39 = 270$$

$$\frac{1}{2} \times 1050 = 525$$

- ۸۹

با توجه به ویژگی‌های عنصرهای «نقره، مس، پتاسیم و روی» کدام مقایسه درباره آنها درست است؟

(۱) کمترین تمايل برای تبدیل شدن به کاتیون: Ag^+ (۲) آسان ترین نگهداری در شرایط یکسان: Zn^{2+}

(۳) دشوارترین استخراج: K^+ (۴) $\text{Cr}_2\text{O}_7^{2-}$

- ۹۰

در یک ظرف دو لیتری، 32 گرم مخلوط متان و پروپن با مقدار کافی گاز هیدروژن واکنش می‌دهند تا فراورده‌های

سیرشده تشکیل شود. اگر افزایش جرم مخلوط هیدروکربن‌ها، حداقل برابر $7,5$ درصد جرم آغازی آنها باشد،

غلهٔ مولی آغازی گاز متان در ظرف واکنش، کدام بوده است؟ $\text{H}_2 + \text{C}_2\text{H}_6 = \text{C}_2\text{H}_4 + \text{H}_2$

(۱) $0,50$ (۲) $0,25$ (۳) $0,10$ (۴) $0,05$

- ۹۱ نسبت جرم اتم‌های کربن به جرم اتم‌های هیدروژن، در کدام دو گروه از ترکیب‌های آلی، با افزایش شمار اتم‌های کربن ثابت می‌ماند؟

(۱) سیکلولالکان‌ها و آمیدها

(۲) آمین‌ها و آمین‌ها

(۳) آلكن‌ها و آلكن‌ها

- ۹۲ گرمای آزادشده از چگالش 3 مول کربن دی‌اکسید با گرمای حاصل از واکنش چند گرم اتنین با مقدار کافی گاز

هیدروژن، برابر است؟ (میانگین آنتالپی پیوند C_2H_6 ، C_2H_4 و C_2H_2 ، به ترتیب برابر 840 ، 350 و 415 و

آنالپی پیوند $\text{H}_2 - \text{H}_2$ ، برابر 425 کیلوژول بر مول درنظر گرفته شود.)

($\text{H} = 1$, $\text{C} = 12$: g.mol⁻¹)

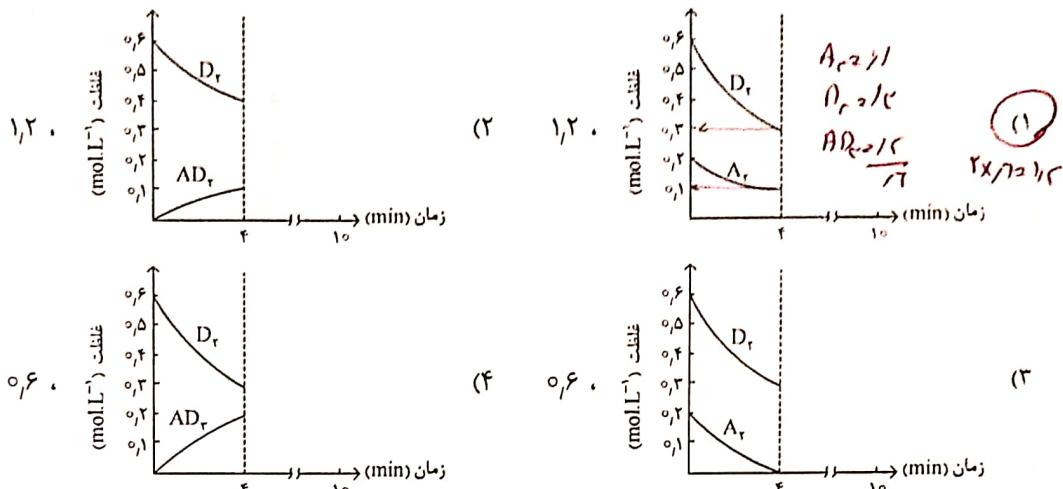
$\text{C}_2\text{H}_6(\text{g}) + 2\text{H}_2(\text{g}) \rightarrow \text{C}_2\text{H}_4(\text{g}) + \text{H}_2(\text{g})$

$\text{CO}_2(\text{g}) \rightarrow \text{CO}_2(\text{s}) + 25\text{kJ}$

(۱) $9,75$ (۲) $6,50$ (۳) $3,75$ (۴) $2,25$

- ۹۳

- ۹۳ گازهای A_2 و D_2 ، به ترتیب با غلظت مولی ۰,۲ و ۰,۶ وارد ظرف ۲ لیتری در بسته می‌شود. اگر واکنش: $A_2(g) + D_2(g) \rightarrow AD_2(g)$ در مدت ۱۰ دقیقه کامل شود، کدام نمودار (غلظت - زمان) برای ۴ دقیقه آغازی این واکنش، می‌تواند درست باشد و پس از ۴ دقیقه، با توجه به نمودار، چند مول گاز در ظرف وجود خواهد داشت؟ (واکنش در بازه زمانی گفته شده، یک طرفه در نظر گرفته و معادله آن، موازن شود).

- ۹۴ درباره نمودار «مول - زمان» برای اجزای شرکت‌کننده در واکنش‌های شیمیابی گازی، کدام مورد همواره درست است؟

(۱) اگر برای ماده A ، شیب نمودار در گستره زمانی t_2 تا t_1 ($t_2 > t_1$)، برابر صفر باشد، واکنش به تعادل رسیده است

و مقدار مول A ، ثابت باقی می‌ماند.

(۲) اگر سرعت واکنش، برابر با $\frac{\Delta n}{\Delta t}$ برای ماده A باشد، A فراورده واکنش است و ضریب استوکیومتری آن در معادله واکنش، برابر یک است.

(۳) اگر برای ماده A ، شیب نمودار در گستره زمانی t_1 تا t_2 ، بزرگ‌تر از شیب نمودار در گستره زمانی t_2 تا t_3 باشد، A فراورده واکنش است و $\frac{\Delta n}{\Delta t}$ برای آن، عددی مثبت است.

(۴) اگر شیب نمودار برای ماده A ، ۲ برابر شیب نمودار برای ماده D باشد، A و D فراورده واکنش‌اند و نسبت ضرایب استوکیومتری آنها در معادله واکنش، برابر ۲ است.

- ۹۵ اگر زیرلايهای الکترونی در حال پرشدن در اتم‌های دو عنصر X و Y ، به ترتیب $3d$ (با a الکترون) و $4p$ (با b الکترون) و تفاوت a و b ، برابر ۷ باشد، کمترین تفاوت عدد اتمی دو عنصر X و Y ، کدام است؟

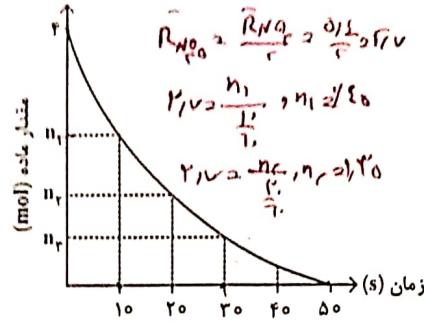
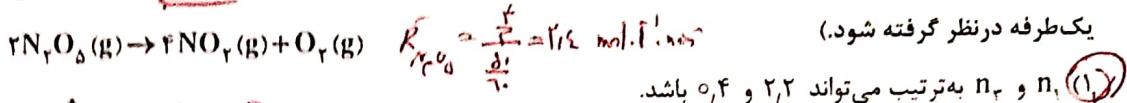
(۱) ۳

(۲) ۴

(۳) $a-b=7$

(۴) ۶

-۹۶ نمودار داده شده، تجزیه $4\text{ mol gаз } \text{N}_2\text{O}_5$ را در یک ظرف ۲ لیتری نشان می دهد. اگر سرعت متوسط تشکیل گاز NO_2 در گستره زمانی ۱۰ تا ۳۵ ثانیه، برابر $5,4 \text{ mol.L}^{-1}.\text{min}^{-1}$ باشد، کدام مورد درست است؟ (واکنش،

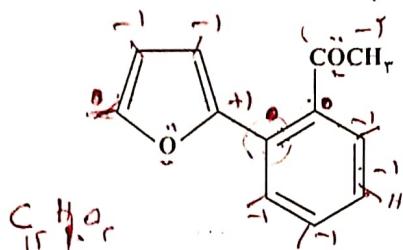

۱) اگر $n_1 - n_2 = 1,2$ ، سرعت واکنش در گستره زمانی ۱۰ تا ۲۰ ثانیه، برابر $6 \times 10^{-2} \text{ mol.L}^{-1}.\text{s}^{-1}$ است.

۲) اگر $n_1 = 1, n_2 = 0,5$ ، مجموع غلظت فراوردها در ۳۵ ثانیه، برابر $1,4 \text{ mol.L}^{-1}$ خواهد بود.

۳) پس از کامل شدن واکنش، شمار مول های گازی درون ظرف، برابر شمار مول های آغاز واکنش است.

-۹۷ کدام مورد درباره ساختار مولکول داده شده، نادرست است؟ (H=1, O=16:g.mol⁻¹)

۱) دارای یک گروه عاملی کربونیل و یک گروه متیل است.

۲) تفاوت شمار پیوندهای C-H، با شمار پیوندهای C-C، برابر ۳ است.

۳) مجموع جرم اتم های اکسیژن، ۳۲، برابر جرم اتم های هیدروژن در ترکیب است.

۴) شمار جفت الکترون های ناپلیکننی روی اتم ها، ۲ برابر شمار اتم های کربنی است که عدد اکسایش صفر دارند.

-۹۸ در هر زنجیر از یک نمونه پلی سیانواتن، میانگین شمار پیوندهای سه گانه، ۲ برابر میانگین شمار پیوندهای دو گانه در

هر زنجیر از یک نمونه پلی استیرن است. اگر میانگین شمار مونومرهای سیانواتن در هر زنجیر از پلیمر آن، برابر ۲۸۴۲۶ باشد، میانگین جرم مولی پلی استیرن، برابر چند گرم است؟ (H=1, C=12:g.mol⁻¹)

$$18000 \times 1.4 = 256 \times 10^5 \quad (1) \quad 3,12 \times 10^5 \quad (2) \quad 6,24 \times 10^5 \quad (3) \quad 9,36 \times 10^5 \quad (4)$$

-۹۹ اگر در دمای اتاق، pH محلولی که از وارد شدن ۴۰ گرم از باز DOH (با درصد یونش یک) در ۲ لیتر آب م قطر تشکیل می شود، برابر ۱۵,۳ باشد، چند درصد از آن در آب حل شده است و شمار مول های یون هیدرونیوم در ۵۰۰ میلی لیتر

از این محلول کدام است؟ (از تغییر حجم آب بر اثر انحلال باز صرف نظر شود، $\text{DOH} = 200 \text{ g.mol}^{-1}$)

$$\text{pH} = 11,5$$

$$2,5 \times 10^{-11}, 10 \quad (2)$$

$$2,5 \times 10^{-11}, 20 \quad (1)$$

$$\text{pOH} = 3,7$$

$$5 \times 10^{-11}, 10 \quad (4)$$

$$5 \times 10^{-11}, 20 \quad (3)$$

$$\text{pOH} = 1,1 \quad \text{pOH} = 1,2 \times 2x, 1,2$$

$$1 = \frac{2 \times 10^{-11}}{[DOH]} \times 10, [DOH] = 2x, 2 \times 10^{-11} \times 10 = 20 \times 10^{-11} \quad \text{محل انجام محاسبات}$$

$$1 = \frac{1 \times 10^{-11}}{[K_{\text{H}_2\text{O}}]} \times 10, [K_{\text{H}_2\text{O}}] = 10 \times 10^{-11} = 10^{-10}$$

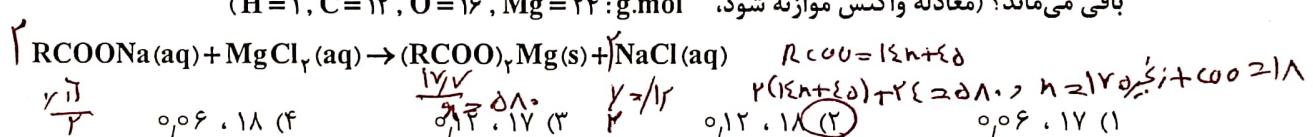
- ۱۰۰ با در نظر گرفتن دمای ثابت، کدام مورد درست است؟ ($HCl = ۲۶, 5$, $HI = ۱۲۸$: g.mol $^{-1}$)
- (۱) اگر درجه یونش دو اسید HX و HA برابر باشد، با توجه به غلظت تعادلی آنها در محلول، همکاره می‌توان قدرت اسیدی آنها را مقایسه کرد.

(۲) اگر در دو محلول جداگانه، مول‌های حل شده لیتیوم اکسید، نصف مول‌های حل شده گاز هیدروژن کلرید در آب مقطور باشد، شمار یون‌های دو محلول با یکدیگر برابر است.

(۳) اگر شمار مول‌های حل شده باز قوی YOH ، در یک لیتر آب، با شمار مول‌های حل شده باز ضعیف XOH در دو لیتر آب برابر باشد، pH دو محلول، برابر است.

(۴) اگر جرم‌های برابر از دو گاز هیدروژن کلرید و هیدروژن یدید، به صورت جداگانه در ۱۰۰ میلی‌لیتر آب مقطور حل شوند، pH محلول HI کوچک‌تر است.

- ۱۰۱ اگر از واکنش $۵,۰۵$ مول صابون جامد دارای زنجیر هیدروکربنی سیرشد، با مقدار کافی محلول منیزیم کلرید، ۱۷,۷ گرم رسوب تشکیل شود، شمار اتم‌های کربن در مولکول صابون کدام است و چند مول یون به حالت محلول باقی می‌ماند؟ (معادله واکنش موازن شود، $H = ۱$, $C = ۱۲$, $O = ۱۶$, $Mg = ۲۴$: g.mol $^{-1}$)

- ۱۰۲ کدام مورد درست است؟

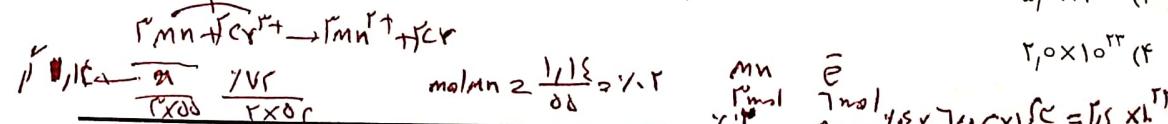
- (۱) انحلال پذیر بودن عسل و گریس در آب، به وجود گروه هیدروکسیل در ساختار آنها وابسته است.
- (۲) مخلوط آب و روغن و صابون همانند مخلوط اوره و آب، همگن است و هر کبوتر را پخش می‌کنند.
- (۳) نسبت شمار آنیون به کاتیون در پاک‌کننده‌های صابونی، با همین نسبت در پاک‌کننده‌های غیرصابونی، برابر است.
- (۴) هنگام شستن لباس با پاک‌کننده‌های غیرصابونی در آب سخت، لکه‌های سفیدرنگ ناشی از وجود یون‌های کلسیم و منیزیم روی سطح آنها تشکیل می‌شود.

- ۱۰۳ اگر تغییر جرم آند، در سلول گالوانی استاندارد «منیزیم - نقره»، نصف تغییر جرم کاتد در سلول گالوانی استاندارد «منگنز - کروم» باشد و ۳,۲۴ گرم به جرم کاتد در سلول «منیزیم - نقره» اضافه شود، به تقریب چند الکترون در سلول «منگنز - کروم» مبادله شده است؟ (بازه‌های زمانی انجام واکنش‌ها، متفاوت در نظر گرفته شود).

$$(Mg = ۲۴, Cr = ۵۲, Mn = ۵۵, Ag = ۱۰۸: g.mol^{-1})$$

$$E^\circ(Ag^+ / Ag) = +0,۸۰ V , E^\circ(Cr^{۳+} / Cr) = -0,۷۴ V$$

$$E^\circ(Mn^{۴+} / Mn) = -1,۱۸ V , E^\circ(Mg^{۲+} / Mg) = -2,۳۷ V$$

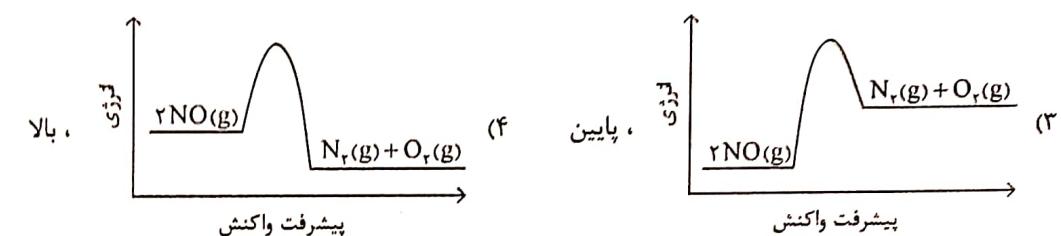
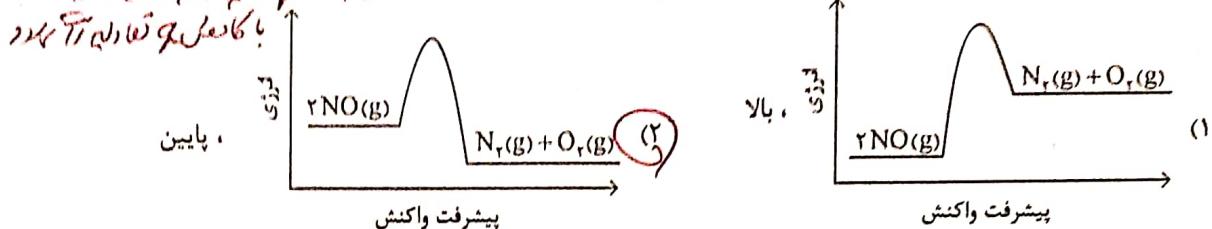
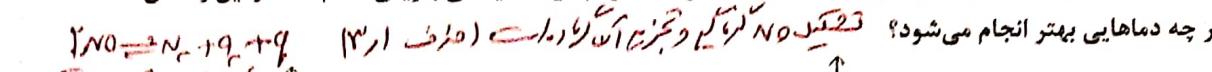
محل انجام محاسبات

- با توجه به اطلاعات زیر، که رفتار چهار فلز A، X، D و Z را در آزمایش‌های مختلف نشان می‌دهد، کدام مورد درباره مقایسه قدرت کاهندگی آنها در مقایسه با Cu درست است؟

A

 Cu A^{2+} D^+ X^+ Z^{2+} Z Cu X^{2+} X A D Z^{2+} Z X^+ X A D^+ D Z^{2+} Z X^+ X A D Z^{2+} Z X^+ X A D^+ D Z^{2+} Z

- ۱۰۹- نمودار «انرژی - پیشرفت واکنش» برای حذف آلاینده گاز NO در میدل کاتالیستی بنزینی کدام است و این واکنش،

- ۱۱۰- تعادل گازی: $H_2 + Br_2 \rightleftharpoons 2HBr$, $\Delta H = 0$, در یک ظرف ۲ لیتری و با وجود یک مول از هر یک از مواد

شرکت کننده برقرار است. کدام مورد درباره این تعادل درست است؟

(۱) با انتقال تعادل به ظرف ۵ لیتری، غلظت هر یک از مواد شرکت کننده، $\frac{5}{4}$ برابر می شود. با کاهش $\frac{5}{4}$ از تراویر محیم جا، با تغییر در

(۲) اگر با کاهش دما، ۲۰ درصد به مول های فراورده اضافه شود، مقدار K، $\sqrt[5]{20}$ برابر می شود. هر تراویر فراورده تغییر کا افزایش برای

(۳) با انتقال تعادل به ظرف یک لیتری، غلظت فراورده، نصف و تعادل در جهت رفت، جابه جا می شود. تغییر $\frac{1}{20}$ با نیز میسر

(۴) با افزایش دما، تعادل در جهت برگشت جابه جا شده و سطح انرژی واکنش دهنده ها، افزایش می یابد.